

CZU: 377.8:282(498)"1857/1948"

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4475210>

ASPECTE CU PRIVIRE LA FUNCȚIONAREA ȘCOLII NORMALE ROMANO-CATOLICE DE ÎNVĂȚĂTOARE DIN SATU MARE: 1857-1948

Radu DAVID

Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare, România

În acest articol autorul prezintă câteva date cu privire la înființarea, organizarea și evoluția uneia dintre cele mai vechi școli pedagogice de învățătoare de pe teritoriul Ungariei (și cea mai veche instituție de pregătire de acest fel dacă ne raportăm la teritoriul României de astăzi), Școala Normală Romano-Catolică de Fete din Satu Mare. Aceasta a fost înființată în anul 1857, în cadrul complexului școlar păstorit de ordinul de călugărițe Sântul Vincențiu de Paul.

Instituția era de rang liceal, putându-se înscrie aici absolvențe ale școlilor civile sau ale școlilor superioare populare (echivalentul gimnaziului în sistemul românesc), cu vârsta de cel puțin 14 ani. Elevele efectuau practica pedagogică la clasele de interne ale Școlii Primare Romano-Catolice de Fete, care aveau statutul de clase de aplicație. Se studiau aproximativ aceleași materii ca și la clasele liceale, la care se adăugau cursuri de pedagogie și metodică predării. Predarea s-a realizat în limba maghiară pe tot parcursul existenței școlii. Limba română s-a introdus ca materie de studiu în anul 1919 și s-a predat fără întrerupere, până la desființarea școlii, în 1948. Cel puțin în anumite perioade absolventele primeau și diplome de asistente medicale. Practica medicală se realiza în spitalul de săraci, unde surorile carității aveau rolul de asistente. Până în perioada interbelică școala a fost condusă de preoți canonici ai episcopiei, însă cea mai mare parte a personalului didactic a fost asigurată de călugărițele vincentine. În școală se va forma de altfel o mare parte a personalului didactic propriu.

Până în 1919 la școală s-au înscris eleve provenite din întreaga Europă Centrală. Instituția a continuat să funcționeze și după anul 1918, adaptându-se la sistemul românesc de învățământ și continuând să atragă eleve din întreaga Transilvanie. Școala a fost etatizată în septembrie 1948 de către regimul comunist și a fost unită cu Școala Reformată de Fete, formând Școala Pedagogică Maghiară de Fete.

Cuvinte-cheie: ordin de călugărițe, învățătoare, asistente medicale, școală pedagogică, Satu Mare.

ASPECTS REGARDING THE FUNCTIONING OF THE ROMAN-CATHOLIC SCHOOL OF TEACHERS IN SATU MARE: 1857-1948

In this article the author presents some data on the establishment, organisation and evolution of one of the oldest pedagogical schools for teachers in Hungary (and the oldest institution for teacher training if we refer to the territory of today's Romania), the Normal Roman Catholic School of Girls from Satu Mare. It was founded in 1857, within the school complex pastored by the Saint Vincent de Paul order of nuns.

The institution had the level of high school, thus enrolling the graduates of civil schools or popular superior schools (the equivalent of the gymnasium in the Romanian system) aged at least 14 years. The students performed the pedagogical practice at the internship classes of the Roman Catholic Primary School for Girls, which had the status of application classes. They studied approximately the same subjects as in the high school classes, to which were added pedagogy courses and teaching methodology. Teaching was conducted in Hungarian throughout the life of the school. The Romanian language was introduced as a subject in 1919 and was taught without interruption until the school was abolished in 1948. At least in certain periods, the graduates also received nurses' diplomas. The medical practice was performed in the hospital for the poor, where the sisters of the charity had the role of nurses. Until the interwar period, the school was run by canonical priests of the diocese, but most of the teaching staff was provided by the Vincentian nuns. In fact, a large part of its own teaching staff will be trained in the school.

Until 1919, students from all over Central Europe enrolled in the school. The institution continued to function after 1918, adapting to the Romanian education system and continuing to attract students from all over Transylvania. The school was nationalised in September 1948 by the communist regime and was united with the Reformed Girls' School, forming the Hungarian Girls' Pedagogical School.

Keywords: order of nuns, teacher, nurses, pedagogical school, Satu Mare.

*Prezentat la 08.11.2020
Publicat: ianuarie 2021*